
الف) به نثر ساده و روان معنی کنید . **۴نمره**

۱- همچو نِی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نِی دمساز و مشتاقی که دید؟
۲- از سیم به سر یکی کُلَه خُود ز آهن به میان یکی کمربند
۳- عاکفان کعبه ی جلالش به تقصیر عبادت معترف .
۴- پروانه قُوت از عشق آتش خورَد .

ب) دو مورد درست معنی نشده اند؛ مشخّص کنید. **۱نمره**

۱- صفوت آدمیان و تتمّه ی دور زمان:برگزیده ی انسان هاست و مایه ی کمال گردش روزگار است.
۲- واصفان حِلیِه ی جمالش به تحیّر منسوب: توصیف کنندگان زیور و زیبایی خداوند در حیرت اند.
۳- تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته : دانه ی خرما ، در اثر توجّه و پرورش او ، به میوه ای بسیار شیرین و گوارا تبدیل شده .
۴ – گفت: باید حَد زَنَد هشیار مردم ، مست را: محتسب گفت: مردم باید اندازه ی جرم وتنبیه تو را مشخّص کنند.
۵ – شاهین تیزبال افق ها بودم . زنبوری طفِیلی شدم : مانند شاهین تیز پرواز در کرانه های آسمان پرواز می کردم.مثل زنبوری وابسته شدم.

پ) معنی واژه های مشخّص شده را بنویسید. **۱نمره**

۱ – از نفیرم مرد و زن نالیده اند. ( ) ۲ – عشق به همه جایی مأوا نکند. ( )
۳-پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش نَدَرَد.( ) ۴- مَسلَکِ مرغ گرفتارقفس همچومن است( )

ت) املای۴واژه نادرست است؛ بیابید و شکل صحیح آن ها را بنویسید. **۲نمره**

طاق ضربی – خِضرفرخنده پِی – فضای اَصرارآمیز – قایت عشق – حیاط و مَمات – شَرزه شیر اَرغَند- بنای تَزویر – بیت الحَزَن- مُفَرّح ذات – سَنا و ستایش – کَهَر و کُرَند – دولت مُستَعجَل

kermanclass.com

ث) نقش دستوری واژه های مشخّص شده را بنویسید. ۲نمره

محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت : ای دوست این پیراهن است،افسار نیست

ج) ۱- «وابسته ی وابسته»را بیابید . ۲ – نوع آن را بنویسید. ۳ – نمودار آن را رسم کنید . ۰/۷۵نمره

« او راهِ اجدادِ خویش را ادامه می دهد.»

چ) در هریک از موارد زیر ، نوع حذف را مشخّص کنید . ۰/۵نمره

۱- طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.

۲- بنده همان بِه که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آوَرَد

ح) رابطه ی معنایی (ترادف – تناسب – تضمّن) را درموارد زیر مشخّص کنید. ۰/۵نمره

(ساز – سنتور) (درد – درمان – دارو)

خ) برای وابسته ی پیشین « ممیّز» یک مثال در جمله بزنید . ۰/۲۵نمره

د) در هر مورد آرایه ادبی خواسته شده را بیابید.(باتوضیح) ۳ نمره

۱– در غم ما روزها بی گاه شد روزها با سوزها همراه شد(مَجاز – جناس ناهمسان)

۲– برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند (استعاره – تضاد)

۳– گر در سرت هوای وصال است حافظا! باید که خاک درگهِ اهل هنر شوی (کنایه)

۴-چه غم دیوار امّت را که دارد چون توپشتیبان؟ چه باک ازموج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟(تشبیه)

ادامه ی پرسش ها در صفحه ی سوم

ادامه ی پرسش های درس فارسی۳

ذ) صاحب هر اثر را مشخّص کنید.(۲ مورد اضافی است) ۱نمره

ترجمه ی کلیله و دمنه ( ) قصّه ی شیرین فرهاد ( ) فیه ما فیه ( ) روایت سنگرسازان۲( )

۱- عیسی سلمانی لطف آبادی۲ – نصرالله منشی ۳– شهاب الدّین سهروردی۴ – محمّد رضاشفیعی کدکنی

۵ -احمد عربلو ۶ – مولوی

ر) از میان مصراع های زیر ، مورد مناسب هر جای خالی را انتخاب کنید. ۰/۵نمره

« بیداری ستاره در چشم جویباران - دیوار زندگی را زین گونه یادگاران

کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران - فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران»

۱ – ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران .....

۲ – پیش از من وتو بسیار بودند و نقش بستند .....

ز) مصراع های به هم ریخته را مرتّب کنید . ۰/۵نمره

۱- وجود – دست – بشوی – چو – از – مردان – مس – ره ( )

۲- سرت – تا – نور – همه – شود – از – خدا – پای ( )

ژ) با توجّه به ۲ بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید . ۱ نمره

« ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی ای دماوند

پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند »

۱ – چرا شاعر دماوند را «دیوسپید»دانسته است؟

۲ – منظور از « دماوند » و « سوخته جان چیست؟

س) درک و دریافت خود را از عبارت های زیر بنویسید . ۱نمره

۱ – سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید.

۲ – ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است و لابد هر چه به واسطه ی آن به خدا رسند ، فرض باشد به نزدیک طالبان .

ش) مفهوم هر یک از ابیات زیر را بنویسید . ۱ نمره

۱ – هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت

۲ – جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بِدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

kermanclass.com

به نام ایزد دانا و توانا * پاسخنامه درس فارسی ۳ عمومی* دیماه ۱۴۰۰

الف) ۱ – چه کسی چیزی مانند نی دیده که هم زهر باشد و هم پادزهر و هم همدم باشد و هم مشتاق رسیدن به معشوق ؟

۲-برف را مانند کلاه خودی نقره ای بر قلّه داری و سنگ ها وصخره هایی چون کمربند آهنین برمیان بسته ای

۳ – گوشه نشینان بارگاه پرشکوهش به کوتاهی خود در عبادت اِقرار(اعتراف)می کنند.

۴ – خوراک پروانه ، عشقی است که به آتش دارد.

ب) گزینه های ۳ و ۴ نادرست است.

پ) ۱ – نفیر = فریاد و زاری به صدای بلند ۲ – مأوا = جایگاه ، منزل

۳ – فاحش = آشکار ، واضح ۴ – مسلَک = روش ، طریق

ت) شکل درست واژه ها: فضای اَسرارآمیز – غایت عشق – حیات و مَمات – ثنا و ستایش

ث) محتسب = نهاد مست = مفعول ره = متمّم پیراهن = مسند

ج) خویش = مضافٌ الیهِ مضافٌ الیه

چ) ۱ – فعل است به قرینه ی لفظی حذف شده ب) فعل است به قرینه ی معنوی حذف شده

ح) ساز ، سنتور = تضمّن درد ، درمان و دارو = تناسب

خ) مثال ها متنوّع است . مانند: یک جلد کتاب – دو جفت کفش – سی فروند هواپیما و .....

د) ۱ – روز :مَجاز از روز روز ، سوز(روزها، سوزها) : جناس نا همسان

۲ – سپیدمعجر: استعاره ازبرف سپید ، کبود : تضاد

۳ – خاک شدن : کنایه از فروتنی کردن

۴ – دیوار امّت : تشبیه امّت : مُشبّه دیوار : مُشبّهٌ بِه

kermanclass.com

ذ) ترجمه ی کلیله و دمنه : نصرالله منشی روایت سنگرسازان ۲ : عیسی سلمانی لطف آبادی

قصّه ی شیرین فرهاد: احمد عربلو فیه ما فیه : مولوی

ر) ۱- بیداریِ ستاره در چشم جویباران

۲ – دیوارِ زندگی را زین گونه یادگاران

ز) ۱ – دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

۲ – از پای تا سرت همه نور خدا شود

ژ) ۱ – چون دماوند پوشیده از برف است

۲ – دماوند= آزادی خواهان سوخته جان = خود شاعر

س) ۱ – برتری عشق بر عقل

۲ – عشق لازمه ی رسیدن حق است .

ش) ۱ – رسیدن به آسایش با ترک خواسته ها

۲ – جان فشانی در راه وطن

kermanclass.com